

Verksamhetsplan 2026

SLU Skogsskadecentrum

Verksamhetsplan

SLU Skogsskadedecentrums verksamhetsplan är ett verktyg för att beskriva hur och vad vi planerar att arbeta med framåt. Den ska ligga till grund för prioriteringar och klargöra fokusområden för verksamhetens planering. Den beskriver områden och satsningar som verksamhet vill utveckla och stärka. Den kan exempelvis innehålla aktiviteter som är planerade i syfte att öka samverkan, insatser för att utveckla arbetssätt och verktyg, eller författa strategier för att nå uppsatta mål. Ledningsgruppen ansvarar för att varje år sätta samman verksamhetsplanen utifrån inspel från samtliga med uppdrag inom verksamheten. Den beslutas sedan av styrgruppen.

Verksamhetsplan

SLU ID: SLU.sfa.2025.1.1-439

Utgivningsår: 2025, Sverige

Beslutsår: 2025, Sverige

Utgivare/Upphov: SLU Skogsskadedecentrum, ©SLU Skogsskadedecentrum

Layout: Theres Svensson, Kommunikatör SLU Skogsskadedecentrum

Foto: Theres Svensson

Sjukdomssymptom på blad FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Innehåll

Verksamhetsplan	2
Fokus 2026	5
Verksamhetsledning	5
Kommunikation	5
Forskarskolan	6
Forskningsprojekt	6
Miljöövervakning	6
Samverkan, samarbete & aktiviteter	7
Samverkan med andra aktörer	7
Samarbete med Skogsstyrelsen	7
Samarbete med Skogforsk	7
Samarbete med Naturvårdsverket	7
Internationella samarbeten	7
Analysfunktionen	8
Skador orsakade av insekter	8
Skador orsakade av svampar, bakterier och virus	8
Skador orsakade av vilt	10
Skador orsakade av vind och snö	10
Skador orsakade av brand och torka, samt fjärranalys-arbete.	11
Skadors ekonomiska konsekvenser	11
Risk och konsekvensanalys med Heureka	12
Skogsskötsel	12

Fokus 2026

— Verksamhetsledning och kommunikation

Centret och dess ledning kommer att fokusera på följande under året 2026: Utvärdera och utveckla strategiska satsningar och fortsätta bygga på samverkan med externa organisationer. Vidare kommer centret att fortsätta utveckla kommunikation både internt och externt.

Verksamhetsledning

- Se över möjlighet att producera on-demand utbildningar för externa parter
- Upprätthålla och bygga vidare kontaktverksamhet riktat externt och internt (Skogsstyrelsen, KSLA m fl; kontaktgruppen på SLUs institutioner m fl)
- Fortsätta utveckla samverkan med externa aktörer
- Bistå i utvecklingen av ett screeningcenter i samverkan med externa aktörer
- Implementera rekommendationer från utvärderingen

Kommunikation

- Producera och lansera kunskapsfilmer om skogsskador
- Fortsätta utveckla det interna nätverket för att underlätta kommunikationsarbetet
- Fortsätta arbeta fram koncept för att kommunicera kunskap till externa vad gäller skador, diagnostik och hantering
- Fortsätta utveckla våra befintliga kanaler
- Utvärdera kommunikationsarbetet med mål att identifiera utvecklingsområden
- Delta på Skogsnolia 2026
- Erbjuder doktorander en workshop i presentationsteknik och/eller mediaträning
- Genomföra webinarium

Samtal under exkursion i augusti. FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Forskarskolan

- Årsmöte för forskarskolan
- Anordna studiebesök
- Presentation av doktorandprojekt under årsmötet
- Initiera dialog om nya doktorandprojekt

Forskningsprojekt

- Utveckla projektutvärdering

Miljöövervakning

- Vidareutveckla verktyget Skogsskada i nära samarbete med Skogsstyrelsen och andra aktörer
- Följa upp datalagring av tidigare inventeringar rörande databasinfrastrukturer som stöds av SLU
- Etablera rutiner för lagring av data från pågående inventeringar i databasinfrastrukturer som stöds av SLU
- Utvärdering av pilotstudie om långsiktig övervakning av prioriterade biotiska skadegörare och molekylär övervakning av svampskadegörare
- Bibehålla informationsutbyte och samarbete med Foman-S
- Bibehålla informationsutbyte och samarbete med koordinatör av Nationell Riktad Skogsskadeinventering (NRS)

Maartje Klapwijk talar under exkursion.

FOTO: THERES SVENSSON

Samverkan, samarbete & aktiviteter

Samverkan och samarbeten utgör en bra möjlighet för verksamheten att utveckla kunskap och området för skogsskadefrågor. Därför avser SLU Skogsskadecentrum att under 2026 arbeta med följande:

Samverkan med andra aktörer

- Årsmöte 22–23 januari; möte för yrkesverksamma inom skog, skogsägare och forskare för att öka nätverkande, ta del av forskning inom skogsskadeområdet, samt utveckla samverkan och dialog
- Fortsätta med 'Skogsfikan' – informella möten där vi kan ha en lättisam informell dialog tillsammans med skogsnäringsen

Samarbete med Skogsstyrelsen

- Bidra till Skogsskaderapporten
- Vidmakthålla bilaterala möten

Samarbete med Skogforsk

- Vidmakthålla bilaterala möten
- Utveckla gemensamma projekt

Samarbete med Naturvårdsverket

- Vidmakthålla bilaterala möten
- Utveckla gemensamma projekt

Internationella samarbeten

- Initiera utbyte med andra skogsskadecentren i Europa

Insekt på grangren. FOTO: THERES SVENSSON

Analysfunktionen

Analysfunktionen är en viktig av SLU Skogsskadecentrum. Våra analytiker undersöker risken för skadeutbrott, identifierar kunskapsluckor och är ett kunskapsstöd för centret.

Skador orsakade av insekter

- Slutföra bok om barkborrens ekologi, sociala påverkan och hantering; planerad publicering årsskiftet 2026/2027
- Publicera översikt om "Management of Spruce Bark Beetle" och försätta arbete med fokus på tidig varning inom projektet Scolytools
- Slutföra och publicera validering av mottaglighetsindex för granbarkborre samt en populärvetenskaplig publikation om mottaglighet och blandskog
- Fortsätta med analys om granbarkborrebestånds egenskaper och rumsliga förekomster av skada i samarbete med Paal Krokene/Jostein Gohli
- Utvärdera och planera skadeövervakning
- Påbörja arbete med prioritering av karantänkskadeinsekter, svampar, bakterier och virus i samarbete med Enheten för riskvärdering och inom analysfunktionen
- Fortsätta arbetet med att identifiera och åtgärda kunskapsluckor baserat på rapporten och den återkoppling som mottagits
- Genomföra fältbesök med fokus på utbrott och/eller nya sjukdomar, samt inleda aktiviteter för att hantera nyupptäckta sjukdomar som påverkar skogshälsa
- Stödja sjukdomsdiagnostik och rådgivning, inklusive laboratoriediagnostik av mottaget och insamlat material
- Initiera praktiska demonstrationer och utbildningstillfällen för externa aktörer om verktyg för svampdiagnostik (t.ex. i samband med SSC-exkursioner eller kurser)
- Fortsätta analys av säsons- och platsspecifik dynamik hos viktiga patogener baserat på data från sporfällor, inklusive riskanalys som kopplar samman sporfälldata och klimatdata
- Stödja kommunikationsarbete riktat till skogsägare och förvaltare för att underlätta tidig identifiering och hantering av sjukdomar
- Stödja användning och vidareutveckling av SKOGSSKADA-verktyget för insamling av information om skadegörare
- Delta i konferenser och symposier för att sprida resultat och stärka nätverk med forskare och branschaktörer
- Delta i internationella vetenskapliga möten och nätverk i syfte att representera SSC samt stärka centrets internationella synlighet, exempelvis inom European CAP Network EIP-AGRI Focus Group "Forestry and forest health: new and emerging pests and diseases" samt European Mycological Network

Skador orsakade av svampar, bakterier och virus

- Fortsätta med litteraturanalysen och översiktsdokumentet om betydande biotiska skadegörare
- Fortsätta projektarbetet om risker i samband med *Diplodia* och *Sydowia* på *Pinus contorta*
- Inleda arbetet med en vetenskaplig artikel om *Diplodia* och *Sydowia* som påverkar *Pinus contorta*
- Fortsätta projektarbetet kring talldöd kopplad till insekter och blånadssvampar
- Fortsätta arbetet med artikel om björkskador i Sverige baserat på projektresultaten från 2024

Insektsgångar insida bark FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Presentation under exkursion i augusti. FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Skador orsakade av vilt

- Uppföljning av genomförd utvärdering av mål inom älgförvaltningen
- Utvärdering av olika metoder för att mäta viltskador och samverkan om resultaten
- Analys av attityder till vilt och viltskador
- Koordinering och löpande analyser av data från Balanserade klövviltstammar, för att följa förändringar och skapa riskprognoser
- Översyn av information om vilt i verktyget Skogsskada
- Dialog med Naturvårdsverket om utveckling av kompetensplattform för samförvaltning av klövvilt och skog
- Etablering av databas och gränssnitt för att redovisa älgtätheter
- Kommunikation om hur älgtätheter beräknas genom SLU:s populationsmodeller
- Utveckling av modeller för att skatta populationstätheter för alla klövvilt, vilket tillsammans med fodermängden ger betetrycket; samt system för flerartsförvaltning
- Intern och extern samverkan med sektorn om viltrelaterade verksamheter vid SLU

Skador orsakade av vind och snö

- Samla kunskap om nätverk i Sverige och utomlands, skapa nya kontakter och kartlägg vem som gör vad, samt ge stöd och rådgivningstjänster genom seminarier och spridning av kunskap.
- Delta i internationella projekt som bidrar till att ta fram kunskap om naturliga störningar i skogen.
- Fortsätt utveckla ett riskindex för sannolikheten för vindskador baserat på SMHI prognoser och koppla det till skogsförhållanden så att indexet kombinerar framtida väderprognoser med lokala skogsförhållanden.
- Ta fram ett faktablad om sambandet mellan välkända skötselstrategier och skador i skogen, och sprid det för att göra kunskapen tillgänglig för allmänheten.
- Utveckla planeringsmodeller som integrerar rasterdata (använd högupplösta data) i hanteringen av vindskador.
- Utveckla ett variationsindex som mäter skogens heterogenitet och som kan indikera dess exponering för olika typer av skador.
- Genomför en social studie som analyserar vilka svårigheter och hinder som förhindrar implementering av befintliga skötselåtgärder, strategier och kunskap i praktiken.

Skador orsakade av brand och torka, samt fjärranalys-arbete.

- Slutföra vetenskaplig sammanfattning om hur man kan förhindra skogsbränder med skogsskötsel i nordiska länder
- Slutföra rapport om validering av nuvarande MSB brandbränslekarta
- Leda produktion av fjärranalysbaserade nationella sårbarhetskartor för vind- och snö
- Utveckla en prototyp av ny fjärranalysbaserad markbränslekarta för testområde
- Utveckla ett brandriskindex till Heureka med fokus på markbrand
- Analysera markvegetationstypernas brandbenägenhet med ny fältmetod
- Påbörja arbete med att minimera risken för kronbrand in i Fennoscandia inklusive mekanismer, riskkartering i skogslandskap och brandrisk i skoglig planering
- Påbörja arbete med att kartera och förstå brandpåverkan (severity) med hjälp av fjärranalysdata och dess beroende av skogstruktur och skötselmetoder
- Påbörja identifiering av aktörer som kan utföra och hjälpa skogsägare och -bolag med eftersläckning
- Samverkan och kommunikation om skogsbränder och hur vi minskar risken för bränder i Sverige and Norden tex. med Nordiska nätverk för skogs- och vegetationsbrand, MSB, Skogsstyrelsen, och i EU-nivå

- Ta del för Nordiska nätverk för naturliga störningar 2026 (Nordic forest disturbance network)
- Fortsätta bredda nätverk och kunskap om forskning och praktiska tillämpningar relaterad till skogsbrand, torka och fjärranalys av skogsskador både i Sverige och utomlands
- Intern och extern samverkan relaterad till brand, torka, fjärranalys och skogsövervakning inom SSC

Skadors ekonomiska konsekvenser

- Utveckla riskanalysen för vindskador (del av gap-analysen) till en vetenskaplig artikel
- Utifrån gap-analysen identifiera viktiga prioriterade arbetsområden för modellering av de ekonomiska aspekterna av skogsskador
- Identifiera och börja utveckling av ekonomiska ramverk för att fatta skogsbruks beslut när experterna är oeniga
- Fortsätta utveckla arbetet med skogsägarnas attityd till risk och dess konsekvenser för skogsförsäkring och riskhantering
- Stärka samarbetet med användare/utvecklare av Heureka-systemet för att modellera olika risker för skadegörare
- Stärka arbetet med flera riskfaktorer och deras konsekvenser för skogsskador och skogsförvaltning

Granbarkborre FOTO: THERES SVENSSON, SLU

Risk och konsekvensanalys med Heureka

- Ta fram riskkartor som visar framtida risker för skador orsakade av storm och snö, samt granbarkborre och rotröta
- Fortsätta samarbetet med Skogsstyrelsen efter projektet Digitalt planeringsunderlag och arbetet med utvecklingen av ett generellt variationsmått/variationsindex
- Utveckla ett brandriskindex i Heureka med fokus på markbrand
- Påbörja arbete med att skatta risken för kronbrand
- Fortsätta delta i arbetet med att förbättra Heurekas möjligheter att hantera klimatförändringar
- Samarbeta med ansvarig institution för Heureka och övriga forskare/analytiker kopplade till olika skogsskador för att initiera eller vidareutveckla möjligheten att hantera risker och konsekvenser av dessa skador i Heurekasystemet
- Bidra till framtagandet av nästa generations beslutsstödsystem med Skogsskadecentrets intressen i fokus
- Initiera fokusgrupp med syfte att kartlägga behoven för risk- och konsekvensanalyser hos användare.
- Undersöka möjligheten att genomföra ett *discrete choice experiment* för andra skadegörare än storm, för att möjliggöra utformning av anpassningsstrategier

Skogsskötsel

- Bidra till en ökad förståelse i hur skogsskötsel kan minska risken för olika abiotiska och biotiska skador
- Syntetisera kunskapsläget mellan skogsskötsel och olika skadegörare genom att sammanställa ett "kunskapshjul" för de olika säsongerna och regionerna i Sverige
- Undersöka samband mellan multipla skador i skogen och hur skogsskötsel kan påverka dessa

- Verka som kontaktperson mellan övriga analytiker i Skogsskadecentrum, forskare och verksamma inom skogsbranschen för att föra ut kunskap om hur skogsskötsel kan påverka risken för skogsskador i våra skogar
- Ge praktiska råd inom skogsskötsel med hänsyn till att minska risken för skogsskador

Bärris FOTO: THERES SVENSSON, SLU

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE